

PAPP MIKLÓS

A titkos vacsora ikonja

Az utolsó vacsora ikonja nekünk, görögkatolikusoknak, a titkos vacsora ikonja. Benne van a történelmi vacsora ábrázolása, de már előrevetíti a mennyei lakomát. Benne van a földi, az időbeli, az utolsó vacsora; és benne van az elővételezett, beteljesült lakoma is.

Miért fontos számunkra a titkos vacsora ikonja? Mert megmutatja, mi az etika célja. Az etika célja nem az, hogy erkölcsös, szeplőtelen, hibátlan, „steril” emberek legyünk, hanem hogy majd odaülünk az Úr asztalához. Ő odaült az asztalunkhoz, hogy majd mi is odaülhessünk az ő örök asztalához. Ez az életünk célja, ez az etika célja: éljünk úgy, hogy majd méltók lehessünk ahhoz az asztalhoz ülni.

Megmutatja azt is, hogy az etika igazi karaktere az, hogy *eucharisztikus* etika. Mit jelent ez? Azt, hogy ahogy Krisztus urunk a kenyeret és a bort kiválasztja, és új jelentést ad neki Isten és ember kapcsolatában, úgy számunkra az egész anyagvilág, a történelmi idő, a testünk, a munka, a politika, a pénz mind anyag. Lehetőség ahhoz, hogy bevonjuk őket Isten és ember kapcsolatába. Hogy átváltoztassuk mindazt, amink van, amit kaptunk, amivel törődnünk kell.

Az eucharisztikus etika azt jelenti, hogy az egész világ egy nagy nyersanyag, kenyér és bor – amit oda akarunk vinni az Úr asztalához, hogy változtassa át. Ettől kezdve számunkra nincs profán világ és vallásos világ; számunkra az egész világ egy nagy nyersanyag, amelyet át szeretnénk változtatni, hogy mindenütt a szeretet jele jelenhessen meg.

Az ember papja lett a világnak, az egész világot nyersanyagként fogja a kezében, és szeretné átváltoztatni, hogy a szeretet jele legyen minden. Legyünk mi is papjai a világnak, ne pedig rabjai! Papjai, akik tudják igazgatni a világ dolgait, tudják mindennek az eredeti jelentését, és be tudják állítani őket egy gyönyörű perspektívába, nem pedig rabjai, akik függenek a világ dolgaitól.

A titkos vacsora azért is fontos, mert Krisztus ül középen, az apostolok pedig – akár zárt, akár nyitott – körben. Ez a kör magával sodor minden-

kit, olyan, mint egy szép körtánc. Látjuk, hogy az apostolok egymásra figyelnek, egymással beszélgetnek, azon tanakodnak, hogy vajon melyikük fogja elárulni Krisztust. Két ember válik ki ebből a „körtáncból”. Júdás a kenyérért nyúl, kiszállva ebből a tanakodásból. Mikor Krisztust megalázzák, megverik, akkor is az fáj neki, hogy Júdás elárulta. Ezt mondja: „Nagyobb annak a bűne, aki engem kézre adott, mint a ti bűnötök, akik engem fizikailag bántotok.” A belső kör megtörése, árulása fáj Krisztusnak a legjobban. Nekünk – akiknek sokat adott, sokat bízott ránk, látjuk csodatetteit, értjük az igazságait – tudnunk kell beállni az ő ügye mögé, az ő szolgálatába, az ő körébe.

Júdás elárulja őt, kiszáll ebből a „körtáncból”. Könnyen ráfogjuk, hogy a pénzért tette, de tudjuk, hogy elszórta azt. De akkor vajon miért? Úgy gondolom, azért, mert Júdás meglátta, hogy Krisztus nem úgy lett Messiás, ahogy azt ő elvárta. Nem úgy lesz Messiás, ahogy azt mi elvárjuk. Nem ő táncol úgy, ahogy nekünk tetszik, ő a mi dzsinnünk, ő, aki a palackból előbújva a mi ügyeinket szolgálja. Nekünk kell az ő ügyét szolgálni, mögé felsorakozni.

A másik, aki kiválik a körből, az János apostol. János Jézus keblére hajtja fejét. Az Újszövetség egy gyönyörű szót használ kettejük kapcsolata: *filiával*, baráti szeretettel szeretik egymást. Csodálatos dolog ez. Olyan sokat tanulunk Jézus Krisztusról, olyan sokat imádjuk, félünk is tőle, egy lépés távolságról tiszteljük a misztériumát, de hogy vágyunk rá mindannyian, hogy baráti viszonyban legyünk vele...

A titkos vacsora ikonja számomra azt is mondja, hogy merjük választani a nehezebb utat. A kereszténység nem csak arra való, hogy keresztjeinket utólag „igazolja”, gyógyítsa. Különbéféle kereszték – baleset, adósság, betegség és tragédiák – nehezdednek a vállunkra, és vigasztalást keresünk a kereszténységben. A kereszténység nem csak erre való. Hanem arra, hogy előre látva az alternatívákat, segítsen a nehezebb utat választani. Mert a nehezebb utat járva találunk igazi kihívásokra, ott feszítjük meg minden erőnket, és ezeken célba érve lehetünk igazán boldogok. Sokat beszél erről Krisztus: merjük a szűk utat választani!

LÉLEK

„GAZDAGOK ÉS SZEGÉNYEK, MINDNYÁJAN
ÖRVENDJETEK! KOMOLYAK ÉS KÖNNYELMŰEK,
BECSÜLJÉTEK MEG EZT A NAPOT!
BŐJTŐLŐK ÉS NEM BŐJTŐLŐK, VIGADJATOK MA!”
(ARANYSZÁJÚ SZENT JÁNOS)